

Índex

Carta del President <i>Letter from the President</i>	1-3
Actes resumides del Consell	4-6
Notícies <i>News</i>	6-9
Articles	10-17
Poemes <i>Poems</i>	18
Recepte <i>Recipe</i>	19-20
Sabies que <i>Did you know that</i>	21
Cau	22-23
Treu la llengua	24-25
Entrevista <i>Interview</i>	26-28

Carta del President

Hi ha coses que no entenc del tot perquè les faig, però les faig. De vegades, com deia Pascal, el cor té les seves raons i el cap no les podrà entendre mai. Així em va passar el dia de la Manifestació a Barcelona quan vaig desfilar amb més d'un milió d'altres catalans per la Diagonal, el Passeig de Gràcia i la Gran Via embolicat amb una bandera catalana i unint-me als crits independentistes.

Va ser un dia inoblidable. Em trobava a Barcelona aquell 10 de juliol més o menys de casualitat. Feia uns dies havia gaudit d'una setmana amb els meus cosins fent excursions pacíficament per l'incomparable Vall d'Aran. Al cap d'una setmana a Barcelona tornaria novament a Califòrnia.

Mentre esperava, amb milers d'altres manifestants a la Diagonal, l'oportunitat de poder desfilar, m'anava encomanant d'aquella eferescència d'ànima comuna, d'aquell esperit de germanor que les grans multituds unides per sentiments compartits generen. Veia mares amb els nens a l'esquena, pares agafats de les mans amb els seus nens, grups de joves i avis, alguns en cadires de rodes, i milers de senyeres, en sa majoria estelades, gralles, tambors i trompetes, i pancartes, tots esperant pacífica i pacientment el seu torn de posar-se en marxa. Tots els caps dels estaments polítics catalans, ens deien, s'havien posat d'acord a caminar, encapçalant el que volia ser la primera fila de la Manifestació, sota una llarga pancarta que deia: "Som una nació..." Al cap d'una estona jo també m'unia a les veus que reclamaven independència per Catalunya.

Dic que no entenc del tot perquè m'unia a aquest clam i m'explico. He estat sempre una persona que ha cregut que cal respectar les lleis i fer les coses amb legalitat. Per altra banda pensava que, tot i que històricament hi haguessin prou justificacions perquè Catalunya mereixés ser un nació independent, havia perdut aquesta possibilitat segles enrere. A més a més, la nova democràcia espanyola, després de la dictadura franquista, que jo havia viscut, tan intransigent en tolerar cap expressió cultural catalana, havia atorgat novament als catalans mecanismes de llibertat d'expressió i autogovern democràtic que abans mai no havien gaudit.

Pensava, com americà que sóc, en el valor de l'equilibri de les nostres institucions democràtiques. El Congrés proposa lleis i la Cort Suprema dictamina si estan o no d'acord amb la Constitució. Cal acatar el dictamen de la Cort o si no, proposar esmenes a la Constitució... Per tant, raonava, que si el Tribunal Constitucional espanyol havia trobat desacords amb l'Estatut Català era el seu deure i la seva obligació declarar-les i explicar-les, com ja havia fet... Reclamar la independència doncs, estava completament fora de lloc.

Per altra banda, vaig anar aprenent aquell dia, que l'Estatut d'Autonomia havia estat elaborat, debatut i acordat pel Parlament de Catalunya, i que després havia estat aprovat en un referèndum especial pel poble català. Era doncs una decisió de caràcter constituent, de llarg abast, pel territori de Catalunya que definia el seu concepte de nació, el tractament oficial de la seva llengua, els seus drets civils, jurídics i històrics, el seu desenvolupament econòmic, social i cultural, i les seves relacions amb l'estat central espanyol. Perquè no ha tenir dret Catalunya, un poble mil·lenari, de poder prendre decisions d'aquest tipus pel seu compte? Un dret inalienable d'un poble com el que es va escriure a la Declaració d'Independència Americana.

De vegades, per coses importants de política i drets, cal protestar i sortir dels marges de la llei. Fortes protestes als EUA als



Pere Garriga, President

**Casal dels Catalans
de Califòrnia**

PO BOX 91142
Los Angeles, CA 90009
Tel. +1 310 640 88 47
pcgarriga@cs.com
www.casalcalifornia.org

Continuació...



Casal dels Catalans de Califòrnia

PO Box 91142
Los Angeles, CA 90009

Tel. +1 310 640 88 47
pcgarriga@cs.com
info@casalcalifornia.org
www.casalcalifornia.org

CRÈDITS

Editora en cap
Ornella Torralba

Co-editor
Pere Garriga

Correctores
Eva Aymamí
Anna Torrents

Traductors
Pere Garriga

Becaris
Fernán Saiz
Enric Gustran
Veronica Nieves
Miguel Izquierdo
Sergi Perez
Javier Rodriguez
Santiago Anay

Col.laboracions
Joan Comellas
Josep G. Llauradó
Carme Roig
Pere Garriga
Norma Vargas
Eva Aymamí
Erin Hogan
Andrea Vargas
Norma Vargas

Disseny
Ornella Torralba

Les opinions expressades al Butlletí són les dels autors/res dels articles

Amb el suport de la:



Letter from the President *cont.*

anys 60 van fer que s'abandonés la guerra al Vietnam i que s'ampliessin els drets civils del ciutadans. Per altra banda, la Declaració d'Independència Americana, la Revolució Francesa, i fins i tot la formació de l'Església sota l'Imperi Romà, van ser accions il·legals.

El camí de la independència de Catalunya serà, no hi ha dubte, llarg i ardu. Caldran sacrificis. Caldrà sobretot una voluntat unida i una pressió constant del poble català. Sembla que ara aquesta voluntat popular existeix, malgrat diferències polítiques.

Es pot ajudar des de fora de Catalunya? Què podem fer? Ja hi ha una comissió formada als Estats Units anomenada "Els EUA decideixen" que el 9 d'octubre del 2010 vol fer una consulta per demanar als catalans i catalanes residents als EUA la seva opinió vers la pregunta: "Està d'acord que els Països Catalans esdevinguin un estat de dret, independent, democràtic i social integrat en la Unió Europea?" He consultat el Consell del Casal sobre la possibilitat d'unir-nos a aquest grup per a promocionar aquesta consulta i no he rebut cap resposta negativa. Doneu-me més idees o altres iniciatives que podríem seguir en aquest sentit.

Sé que l'article 14 dels Estatuts del Casal diu amb prou eloqüència: "S'exclou tota propaganda política...i tot proselitisme religiós, amb tot el respecte a les idees i sentiments de cadascú." Jo no crec que el sentiment nacionalista català que exposo aquí sigui propaganda política. Digueu-me siplau si esteu en desacord. També sóc conscient que no tots els socis del Casal de Califòrnia, així com no tots els que viuen al territori català, estarien d'acord a prendre una posició independentista. De moment, en totes les consultes que he fet però, ningú s'ha expressat contràriament.



There are some things I do without understanding completely why I do them. Sometimes, as French philosopher Pascal once said, the heart has reasons the mind cannot understand. Perhaps this is what happened on the day of the Demonstration of Barcelona when I walked with a million or so other Catalans down Diagonal, Passeig de Gràcia and Gran Via wrapped in a Catalan flag and joining with others in a call for independence.

It was an unforgettable day. I found myself in Barcelona on that 10th of July more or less by coincidence. A few days before I had been with my cousins peacefully hiking the incomparable mountains of the Vall d'Aran in the Pyrennees. A week later, after a short stay in Barcelona I'd be returning to California.

While I waited with thousands of other demonstrators on Diagonal for the opportunity to march I felt I was being swept into the effervescent soul of the crowd, that spirit of brotherhood, that these great congregations of people, united by common feelings, awaken. I saw mothers with their baby on their backs, parents holding hands with their children, groups of youngsters and seniors, some in wheelchairs, and thousands of Catalan red and yellow flags, most of them with the independentist blue star, pipes, drums and trumpets, and placards and banners, all peacefully and patiently waiting for their turn to march. All of the heads of the political parties, we were told, had agreed to march together at the front of the demonstration, under a large banner that said: "We are a nation". After a while I was joining also the cries for independence for Catalonia.

I say I don't understand completely why I was joining in this chorus. Let me explain. I have always thought of myself as a law abiding citizen that likes to follow within the bounds of legality. I also thought that even though there may be ample justification for Catalonia to deserve being an independent country, it had lost that opportunity

Letter from the President cont.

centuries ago. Moreover, a new Spanish democracy had been established after the years of Franco's dictatorship. I had lived through the Franco years and witnessed its uncompromising attitude toward any expression of Catalan culture. The current Spanish democracy had granted Catalans the mechanisms of freedom of expression and autonomous democratic government as it had never enjoyed before.

I believed, as an American, in the balance between our democratic institutions. Congress proposes laws and the Supreme Court rules on whether they are or not constitutional. We must accept the Courts rulings or else propose changes to the Constitution... Therefore, I reasoned, if the Spanish Constitutional Court had found discrepancies in the Estatut Català (the Catalan Self-Rule Bylaws) with the Spanish Constitution it was their duty to express and explain them as they had done... To claim independence, because of this seemed excessive and out of bounds.

On the other hand, that day I was learning, that the Estatut had been created, debated and resolved by the Catalan Parliament. It was later approved in a special referendum by the people of Catalonia. It was therefore a large scope document of a constituent nature for Catalonia that defined how it conceived its nationhood, the official use of its language, its civil, judicial and historic rights, its economic, social and cultural development, and its relationship with the central Spanish government. Why shouldn't the people of Catalonia, a country with over one thousand years of history, have the right to make resolutions of this type? Shouldn't this be one of those inalienable rights that our American Declaration of Independence so eloquently expresses?

Some times, for important matters of national policy and rights, we must protest and break, if necessary, the law. Strong protests in the US during the 60s caused the Vietnam War to be abandoned and Civil Rights to be extended to all US citizens. The American Declaration of Independence, the French Revolution and even the establishment of the Church during the Roman Empire, were they not illegal at the their outset?

The road to Catalan independence will be, no doubt, long and arduous. Many sacrifices will be required. Above all a united will and an unrelenting pressure will be necessary. It seems like this will is now present, despite political differences.

Can we help in this effort from outside Catalonia? What can we do? There is already a commission formed in the US called: "The US decides". On October 9, 2010, it will be asking Catalans residing in the US their opinion on this question: "Are you in favor that the Catalan Country become a legal state, independent and democratic and socially integrated to the European Union?". I have privately asked the Consell of Casal if they are in agreement to promote this vote and I have not received any negative answer. Give me other ideas on other initiatives we might follow.

I am aware that the 14th Article of Casal's Bylaws eloquently states: "All political propaganda... and any religious proselytism is excluded while respecting the ideas and feelings of each individual member." I do not believe that the Catalan nationalist sentiment here expressed is political propaganda. Tell me please if I am wrong. I am also aware that not all of our Casal members may agree with Casal taking a independentist stance. However, to date, I have not heard any opposition to it.

La "mani" a L.A.

El dia 10 de juliol, el Casal dels Catalans de Califòrnia i membres de la comunitat catalana a Los Angeles també es va unir a la solidarització de la crida que el govern català va organitzar per rebutjar la sentència del Tribunal Constitucional contra l'Estatut Català.

Un grup de prop d'una vintena de catalans es va trobar davant del consolat espanyol i de manera molt pacífica i democràtica va demostrar els sentiments que, com catalans a les comunitats catalanes a l'exterior, sentim pel nostre poble català.

Pancartes en català i anglès, estelades, posters i senyeres van onejar durant unes 3 hores.

Som una nació! Nosaltres decidim!

Catalans in LA defend the Catalan Statute

On July 10, 2010, "Casal dels Catalans de Califòrnia" and members of the Catalan community in Los Angeles, got together to defend the Catalan Statute. The Catalan Statute was approved by the Catalan people, and then was rejected by the Spanish Constitutional Court. The government of Catalonia organized a demonstration in Barcelona on July 10th and asked all the Catalan communities outside Catalonia to join and manifest themselves in supporting freedom for Catalonia.

A group of about twenty people got together on Saturday at around 10AM with signs in Catalan and English and Catalan flags to demonstrate in front of the Consulate of Spain. The signs read: "Freedom for Catalonia! Catalonia is not Spain" "We are a nation! We decide!"



Actes resumides del Consell

6 de juny, 2010

Classes de català:

-Preguntar a l'Anna Torrents si les classes es poden reprendre el setembre.

Web:

-Cal que un professional es faci càrrec de la pàgina web. En Cucurny preguntarà a GWC.
-Cal informació del Cau a la web.

Aplecs:

-Crítica general dels aplecs: són avorrits, poca presència cultural catalana, fallades administratives.
-Solucions proposades: a) rifar productes dels països catalans, b) coordinar millor la venda tiquets, c) posar nou equip de música, d) portar indumentària catalana (barretines), e) tenir activitats pels nens, f) tenir un espai (carpa) dedicat exclusivament pels nens, g) vendre productes amb el logos del Casal.
-Activitats addicionals: a) concurs de veure amb porró, b) vídeo educatiu de Catalunya, c) exhibicions, d) vendre joc per fer paelles (arròs, paella, culleres, recepta), e) tallers de cuina catalana (paella, truita amb patates, pa amb tomàquet).

-Per l'aplec de tardor: a) fer demostració de com fer una paella amb l'ajuda d'un nou equip de so, b) rifa de productes catalans, c) muntar centre de recollida de llibres per la pròxima fira del llibre a UCLA

Nit de Sant Joan:

-Sopar de germanor el 26 de juny al restaurant La Paella.



Actes resumides del Consell *continuació...*

18 de juliol, 2010

Acte de protesta:

-Manifestació davant del Consolat d'Espanya el 10 de juliol. Ben organitzat però poca gent. Anomenat en els mitjans de comunicació de Catalunya.

Classes de català:

- 15 persones apuntades entre Los Angeles i Orange County, suficients per començar dues classes.
- Començar classes a finals de setembre. Nivells a decidir segons alumnat.
- L'Anna Torrents definirà els llibres que cal comprar.

Web:

-Posar-se en contacte amb en Ricard Carreras per fer una nova reunió d'aprenentatge.

Aplec:

- Demandar l'assistència d'un representant del Cau a reunions del consell.
- Anunciar l'aplec per Internet amb un cartell.
- Promocionar l'aplec per gent no catalana: press releases, fulletons. Convidar altres Casals, centres espanyols, associacions americanes.
- Joc de paella+cullera+arròs: La Laia farà el pressupost. Cal imprimir el logos Casal a les culleres. Fer un vídeo de preparació.
- Taller de cuina i preparació de paella: es proposa a Vicent Mas com a cuiner.
- Proposta de comprar una carpa per fer les activitats dels nens (Laia).
- Vendre tapes abans de servir l'arròs.

1 d'Agost, 2010

Tresoreria:

- L'Aplec de Primavera porta \$354 de benefici.
- La Fira de Llibre a UCLA causa una despesa de \$1355.
- Quotes ingressen \$1460 amb 79 socis inscrits.
- No s'ha rebut la subvenció extraordinària de la Generalitat.
- Es pagarà el Liability Insurance del Casal Premium 2010-2011 de \$1026.

Classes de català:

- Les classes començaran a UCLA i UCI a finals de setembre. Es faran 10 sessions si hi ha més de 7 alumnes per classe.
- Es pagarà al professor \$100/classe. Alumnes pagaran \$100 pel curs.
- Els llibres comprats per l'Anna Torrents seran tipus 'deixar i tornar'.
- Cal anunciar les classes al "Language Meeting Groups" d'Internet.

Actes resumides del Consell *cont.*

Festa de Nadal:

-Fixat pel 5 de desembre al "Carriage Room" del Rancho Dominguez.

Aplec de Tardor:

-En Vicent Mas farà la demostració d'una paella per 8 persones.

-En Vicent prepararà les paelles grans de l'aplec. Es reunirà amb els becaris amb antelació a casa seva per a entrenar-los.

-La Laia prepararà la parada de tapes. El Pere portarà el porró pel concurs.

-La Laia prepararà jocs per fer durant la paella. Se'n faran cinc.

-Es farà l'exposició de Dones Escriptores Catalanes al "Carriage Room". L'Eva dirigirà visites periòdiques.

-La Laia prepararà activitats pels nens que inclouran: com fer panellets, excursió pel Rancho buscant fulles d'arbre, explicar un conte.

-Cal tenir una llista d'activitats, de responsables i de voluntaris per ajudar.

-Es ballaran sardanes i es rifaran productes catalans (Colacao, galetes Maria, etc.).

Butlletí:

-Cal anar més amb compte al corregir els articles que es publiquen. Hi van haver moltes errades en el Butlletí 81 degut a un malentès de l'editora.

-Es proposa organitzar millor el procés d'acceptació, correcció i traducció d'articles.

-S'acorda continuar traduint tots els articles menys les actes. Les actes es resumiran.

Notícies / News

La iaia del Casal ens ha deixat

per Norma i Andrea Vargas

Sempre que penseu en la Magdalena Lemoine, segurament que el primer que us ve al cap es veure-la ballant. Ho gaudia i li agradava molt i no només a ella, sinó que tothom que la veia moure's i ballar també ho gaudia moltíssim. Qui de nosaltres, en més d'una ocasió, havia pensat: "Com m'agradaria poder ballar com ella quan arribi als 90 anys o més!" Crec que part de la raó per la que li agradava tant ballar és perquè sabia la joia i alegria que ella transmetia i feia que tothom s'encomanés d'aquesta alegria, sense tenir importància a quin lloc ella es trobés. Quan ballava, era un goig per tots els que la veien. La pel·lícula dels vídeos filmant s'esgotava, els amics, amb somriures d'orella a orella i entre els desconeguts, aplaudiments i més. De fet, només un



Notícies/News *cont.*

mes abans que ens va deixar per anar a un món encara millor, va ballar a una festa familiar.

La família de la Magdalena ve de Catalunya. el seu pare, n'Ignasi Bonvehi, de Sallent va anar cap a Buenos Aires, Argentina el 1906. Després de pocs mesos allà, es va trobar molt sol i va fer que la seva dona, la Magdalena i el seu fill de 3 anys, que s'havien quedat a Barcelona, anessin cap a l'Argentina per retrobar-se amb ell. Això va passar a l'any 1908. Va ser molt evident que els dos s'enyoraven molt, ja que nou mesos justos, després de la retrobada, va néixer en un petit poble, província de Buenos Aires, Pergamino, la Magdalena que molts han tingut el plaer d'haver conegut.

Però la vida rural de província no era pel Sr. Ignacio, així que, abans que la Magdalena complís el seu primer any de vida, la família es va traslladar a Buenos Aires. Vivint al bell mig de la gran ciutat, la Magdalena va créixer envoltada de les últimes novetats tecnològiques. Més d'una vegada, ella havia explicat que, molt petita, ella ja tenia una radio galena, la qual es componia d'un tros de mineral galena, amb dos cables que feien contacte en tocar el mineral i d'aquesta manera podia trobar les poques emissores de ràdio que existien.

De gran, la Magdalena es va casar amb l'Esteban Gambino, després de una llarga i turbulenta relació.



El matrimoni només va durar sis mesos, ja que just després de dues setmanes de lluna de mel, ell va sortir a navegar (era un comerciant marítim) i va tornar amb la terrible malaltia de la tuberculosi morint uns mesos mes tard.

Jove, vídua i sense fills, la família i els amics no paraven de buscar-li i trobar-li pretendents que es poguessin convertir en un futur marit i bon proveïdor. Però ella no feia cas a cap d'ells, fins que un dia va conèixer a l'elegant i dinàmic Samuel Lemoine i la seva encantadora filla de dos anys.

Ell també com ella, era un vidu i la seva dona també havia perdut la vida degut a la tuberculosi. El Samuel i la Magdalena van estar casats durant quasi 60 anys.

La resta d'aquesta història es la part moderna i actual. La Norma va néixer uns anys mes tard, l'única filla que va tenir el matrimoni. Des de Buenos Aires van arribar als Estats Units quan ella tenia 67 anys i en Samuel 72. Ell va treballar fins els 80 anys, però tot i retirat va continuar treballant fins el dia que va morir, que ja havia fet els 98 anys, només uns mesos abans de poder celebrar 60 anys de casats. I la Magdalena va continuar ballant fins al final de la seva vida, als 101 anys. I no tan sols ballar, sinó que sempre molt atrevida ella, després de complir els 100 anys va decidir anar a fer una passejada amb esquí aquàtic!

La Magdalena va ser el puntal de la meua vida. Recordo molt bé com m'agafava i m'abraçava quan era petita. La recordo que xiulava i cantava mentre rentava els plats, i recordo com incitava al nostre ocelllet periquito a refilar i refilar sense parar. Quan no xiulava, ella cantava. Tenia una veu dolça i refilada. La música era una de les seves passions. Quan tenia 90 anys va tenir uns problemes de salut que la van fer ingressar a l'hospital durant unes setmanes. La família al seu costat, li posàvem música de tangos o simplement li cantàvem. En un estat inconscient, ella seguia la música i amb veu molt dèbil, cantava també i sempre amb els ulls tancats. La veritat es que en més d'una ocasió vam pensar que va ser la música que la va retornar més que els medicaments.

Notícies/News *cont.*

La música va tenir una influència molt forta a la seva vida. Quan ella era una nena, la seva família eren socis del Casal dels Catalans de Buenos Aires. Ella i la seva família anaven a totes les festes, dinars, sopars, balls... que el Casal organitzava. Ella mai es va perdre un ball i només parava per cantar. Així que ella va ser una participant del cor musical del Casal on ella cantava com a contralt. El director català del cor s'enfadava sovint amb aquests joves argentins que no podien pronunciar l'accent català en cantar.

Alguna vegada que se li havia preguntat quin era el secret d'una vida llarga com la seva, et mirava, feia un sospir, arronsava les espatlles i deia: "Ens hauríem d'oblidar de les coses negatives a la vida. Si estàs enfadat amb algú, només oblidat! de què et serveix estar enfadat? només et fa la vida molt més amarga. No val la pena! Tothom que es cuidi de la seva feina i així ets molt més feliç". Pensant en aquest últim punt, la veritat es que no la recordem mai enfada o amargada per res.

Tots, amics i família vam celebrar els 100 anys de la Magdalena dues vegades! Una a Buenos Aires, al mateix Casal on ella va créixer de petita i al Queen Mary a Long Beach, a L.A. I quina sort que poguéssim fer les celebracions que vam fer! La seva "joie de vivre", les ganes de viure són un model a seguir per tots. La vida no és tan llarga com per donar més importància a les coses negatives que a la joia de viure. Gaudim, sense rancúnies, de la nostra vida.

Casal's "laia" Has Left Us

If you think about Magdalena, odds are you are remembering her dancing. She enjoyed it so much, but so did everyone who watched her. Who among us didn't think, "I hope I can dance like that when I am in my 90's!" I think that part of the reason she loved to dance was because she knew the joy and laughter it would invariably cause, no matter where she was. Among family, the video cameras would be whipped out. Among friends, ear to ear smiles. Among strangers, a flat



out uproar was the typical response. In fact, just one short month before she passed on to better things, she was up and dancing at a family party.

Magdalena's family was from Catalunya. Her father, Ignacio Bonvehi, from Sallent, went to Buenos Aires, Argentina in 1906. After a few months he couldn't stand the separation and sent for his wife Magdalena in Barcelona along with their 3 year old son. By 1908 they were all together. Evidently they missed each other because 9 months later Magdalena was born in the city of Pergamino, a rural town in the province of Buenos Aires.

But rural life was not for Don Ignacio and before Magdalena was 1 year old they were back in Buenos Aires. Living in the middle of the big city, Magdalena had access to the latest technological advances. She remembered that as a child she had a galena radio, which was a chunk of the mineral galena with two probes that she would use to find radio stations by touching the surface of the mineral.

As an adult, Magdalena married Esteban Gambino after a long and turbulent engagement. The marriage lasted only six months because right after their two week honeymoon he sailed for just a couple of months (he was a merchant marine) and came back with the dreaded tuberculosis, dying just six months later.

Noticies/News cont.

As a young widow with no children, family and friends were trying to match her up with some handsome good provider, but she wouldn't hear of it! Until she met dashing Samuel Lemoine and his adorable two year old daughter. He was a widower who had also lost his first wife to tuberculosis.

The rest of the history is the modern part: Norma was born a few years later, the only child from that marriage. They came to the United States when she was 67 and Samuel was 72. He worked until he was about 80 and, although retired, he kept on working till the end at age 98, just a few months short of their 60th anniversary... and Magdalena kept on dancing until the end at 101. She even took to water sports three months after her 100th birthday, riding on a jet ski!

Magdalena was a fixture in my life, and I remember her pulling me into her arms when I was a child. She would whistle cheerfully while she washed dishes, inciting our parakeet into a frenzy of chirping. If she wasn't whistling, she was singing with a sweet and warbley voice. She had a real passion for music. In her early 90's, when health problems put her in the hospital we would play and sing tangos for her and in her near-unconscious state she would sing along, never opening her eyes. I almost thought the music was bringing her back even more so than the medicine was.

Music absolutely had a profound influence on her. When she was a girl her family was a member of the Casal dels Catalans in Buenos Aires. She and her family attended all the parties, dinners, and dances. Magdalena participated in every dance, never stopping except to sing. She became part of the choir where she sang as an alto. The Catalonian director became very upset with these young Argentines who couldn't master the Catalonian accent when singing!

When asked once what she thought the secret of her longevity was, she gave a breezy little shrug, and said, "You have to forget about the negative things in life. If you are angry at someone, just forget about it. What's the point? You'll just be making yourself bitter. It isn't worth it. You just need to go about your business

and be happy." Thinking back on this, I realize that she never did hold a grudge or dwell on negative things.

We were all there to celebrate her 100th birthday twice: once in Buenos Aires, in the same casal where she spent her youth, and at the Queen Mary in Los Angeles. And how fortunate that we were able to do a big celebration and make a fuss over her. Her joie de vivre is a model to follow. Life isn't that long, so why make a big deal out of minor annoyances, you might as well enjoy it!

by Norma and Andrea Vargas

Dear all,

The Casal of Catalan people of California wants to organize Catalan classes.

This is to announce that classes will start on October and will be held at UCLA and UCI, most likely on Saturday mornings or Friday afternoons. The course length will likely follow the quarter system, lasting between 8 to 10 weeks. Enrollment fee will depend on class size and is TBD, but is sure to be reasonable. The teacher at UCLA will be Eva Aymami (evaaymami@gmail.com) and the teacher at UCI will be AnnaTorrents (torrenta@uci.edu)

The classes will need a minimum of 7-8 students. The levels of the class may vary between beginners-intermediate to rone level and maybe advance for a second level.

In order for us to organize the classes please reply to this email to Eva or Anna with the following information:

Name:

**Native /Non Native Catalan Speaker
Level of Catalan: BASIC or ADVANCED**

Place of preference to attend classes: UCLA or UCI

Once we receive all your responses we'll contact you again with further information.

Thank you very for your interest in learning Catalan!

**Best,
Eva and Anna**

Articles



Fem memòria al Grup Dansaire Catalunya

per Joan Comellas

Era l'any 1997 quan la Generalitat de Catalunya em va trametre una sèrie de vídeos i llibres amb explicacions referents a sardanes i ballets tradicionals catalans.

A l'any 2000, vàrem organitzar el Dia de la Sardana en una de les places del "Mall de Fashion Island" de Newport Beach amb un èxit clamorós. El projecte s'anomenà "LA SARDANA QUE ENVOLTA EL MÓN", com podreu comprovar a l'annex que us adjunto. Com de costum, vàrem actuar en els aplecs del Casal de Primavera i Tardor, respectivament.

Una altra actuació anual, fou la de la "Fiesta de la Batalla de la Bahía de San Diego" organitzada per la Casa de España d'aquesta localitat. Vam rebre els agraïments de part de la presidenta, la Sra. Asunción Lusti, i aquests van ser molt ben retribuïts per el nostre aleshores secretari, el Sr. Pere Garriga.

Una altra gran actuació fou la de Santa Barbara el Dia del "Presidio Day". L'actuació va ser a la nit i la Sra. Adrienne Bellis, aleshores Directora de Relacions Públiques, ens va ajudar econòmicament amb \$100,00 per despeses de desplaçament i va reservar habitacions pel Grup per poder passar la nit.

Properament, parlarem d'altres actuacions de renom del Grup Dansaire Catalunya.

Gràcies i a reveure.

Remembering Casal's Grup Dansaire

Going back to 1997, La Generalitat de Catalunya sent me a series of videos and books about our sardana and other traditional Catalan dances.

In the year 2000 we organized a commemoration of the Day of the Sardana at one of the squares in the Fashion Island Mall of Newport Beach with great success as you can verify in the accompanying photograph and in the article of Casal's Butlletí of the summer of that year:

The Sardana Ring Around the World

As on other occasions we performed for the Casal spring and autumn aplecs.

Another of our yearly engagements was at the Celebration of the Battle of San Diego Bay organized by the Casa de España of San Diego. The president of that association, Sra. Asunción Lusti, made a nice welcoming speech for us to which our secretary Peter Garriga responded gracefully.

Another significant performance was at Santa Barbara's Presidio Day Celebration. We danced in the evening of the celebration. The Director of Public Relations, Mrs. Adrienne Bellis, presented us with a \$100 check to cover our travelling expenses and also paid the rooms at a local hotel for the Grup to spend the night.

We'll recall other memorable performances of Grup Dansaire Catalunya in our next installment.

Thank you and until we meet again.

Joan Comellas

Articles *continuació... cont.*

La Sardana que envolta el Món

El dia 20 de juny, el Casal va celebrar el Dia Universal de la Sardana, unint-se així amb milers de sardanistes arreu del món. Es tractava del projecte "La Sardana que envolta el món" que volia que en aquest dia es ballin sardanes a tots els llocs de la terra on sigui possible organitzar una ballada. Totes les sardanes es feien al migdia, hora local. Això representava una successió de ballades en hores distintes segons l'apreciació de cada lloc. El sol anava veient com sardanes neixien successivament, començant per Melbourne i acabant amb Califòrnia i Vancouver. La nostra ballada de sardanes va tenir lloc a una de les places del Mall de Fashion Island de Newport Beach. La plaça, amb les arcades de les botigues, i les palmeres i pins que l'envoltaven, i amb el bon sol californià del dia, era ben emblemàtica de les terres mediterrànies que havien vist nèixer aquesta bella dansa.

Un bon grup es reunia a la placa del Mall aquest migdia. La premsa local havia fet un bon ressò de l'esdeveniment, i alguns dels assistents havien fet via des de San Diego i Santa Bàrbara per a presenciar l'acte i ballar o aprendre a ballar la sardana. Malauradament, moments abans de començar l'acte es va descobrir un problema amb el sistema de so, el que va forçar un petit retràs i algunes modificacions amb el programa que s'havia planejat. Amb tot, el públic va ser ben indulgent. Després d'anunciar el motiu de la trobada, el Grup Dansaire del Casal, vestits els homes amb faixa vermella i les dones amb ret i mitenes va ballar, amb pausa i amb mida, i per a tothom, la sardana del dia. Després, el secretari del Casal va llegir el missatge de Federic Mayor Zaragoza, el Director General de la Unesco, dirigit als assistents a la celebració. Unes paraules que, amb eloqüència, expressen els sentiments que ens guiaven aquell dia. Deia:

..."Aquesta cerimònia posa de relleu la vitalitat d'una manifestació que, des del seu origen català, ha aconseguit en els nostres dies una dimensió universal... "La sardana és expressió de convivència i de solidaritat. La seva dimensió estètica transcendeix les diferents ètnies o classes socials i afirma la fraternitat universal. Moltes ballades de sardanes acaben amb un cercle únic que es diu "sardana de germanor". Els balladors tenen la llibertat d'entrar en el cercle, però han d'acceptar les seves regles. La sardana és llibertat, però no

anarquia. És festa i alegria, però també organització i mesura; encarna aquest tret que en català descriu la paraula "seny"...

"Vull exhortar a tots els pobles que poden comprendre el missatge simbòlic de la sardana perquè s'apropiïn, perquè se la facin seva. Així podrà convertir-se en patrimoni no material de la

humanitat, sobretot quan es tracti d'expressar sentiments d'amistat i de col·laboració entre éssers humans."

Seguit aquestes paraules es va formar un gran cercle. Es va animar a que tothom aprengués els passos bàsics de la dansa, que en Joan Comellas, el director del Grup Dansaire, es va encarregar d'ensenyar. Després es va ballar la gran sardana de germanor. Es van fer algunes ballades més de sardanes alternades amb balls d'exhibició del Grup Dansaire. Un d'ells va ser una "jota catalana", ballada per les germanes Josefina Gullickson i Rosa Maria Pfeiffer. Un ball, en aquesta ocasió fet més emotiu perquè estava dedicat a la seva mare que pocs dies abans havia mort.



Articles

Epítom de la guerra civil d'Espanya [GCE]

XXX. Manuel Carrasco i Formiguera
Vida-Família-Sacrifici

per Josep G. Llauredó

"What's past is prologue"
William Shakespeare

Han passat més de dues generacions des d'aquells dies tràgics de la GCE. Com molt encertadament ho diu el refrany japonès: "Els vells se'n obliden, els joves no en saben res", però el que sofrí Catalunya durant l'època franquista, l'odi que experimentà i el tractament com si fos una colònia no es poden oblidar. En aquest sentit els Catalans hem de fer com els jueus que fan tant el que poden per a que no s'oblidi llur persecució.

Els esdeveniments envoltant Manuel Carrasco no només tenen naturalment una significació capital per al que respecta ell (perdè la seva vida!!) i la seva família, sinó que també tenen un significat més pregon per a totes les persones de Catalunya. El seu nom no ha esdevingut gaire difòs i això és degut a diverses raons: en primer lloc el silenci exigit per Franco. Després, quan hi ha hagut un augment de la llibertat de premsa a la dita Transició, això ha coincidit amb l'onada secular i anti-cristiana que impera per tot el món occidental, abans la vanguardia del Cristianisme. Inqüestionablement, el fet que jo tingui contacte amb dos germans de Manuel Carrasco en circumstàncies completament diferents: una quan jo era estudiant de Medicina, l'altra quan era ja un establert recercador de la Medicina, m'ha creat un incentiu per a fer aquest Epítom.

En Manuel Carrasco i Formiguera (des d'ací en davant referit generalment com a Carrasco) és una personalitat important en la política catalana que, com hem dit n'és bastant d'oblidat. Nascut a Barcelona [BCN] el 1890 obtingué la doble llicenciatura en Dret i Filosofia i Lletres a la Universitat

de BCN el 1911 i l'any següent el també doble doctorat a la Universidad de Madrid---la única que el govern d'Espanya havia permès per a atorgar doctorats en aquell temps. Exercí com advocat i fou un nacionalista català, milità a la Lliga, fou regidor a BCN (1920) i un dels fundadors d'Acció Catalana; combaté, fins a l'empresonament, contra la dictadura del General Primo de Rivera. A la proclamació de la Segona República el 1931 fou Conseller de la Generalitat i diputat a les Cortes Constituyentes, on hi defensà, en un ambient hostil, la més amplia autonomia catalana i els drets dels catòlics i de les ordes especialment dels jesuïtes i escolapis.

Ingressà a la Unió Democràtica de Catalunya [UDC], el primer partit demòcrata-cristià a la Península Ibèrica i un dels primers d'Europa, i fou un dels seus principals portaveus.

CAOS GOVERNAMENTAL A CATALUNYA; REVOLUCIÓ POPULAR:

Al començar la GCE la UDC continuà "normalment" formant part en el governament de Catalunya com a partit en l'oposició (no havia format part de la coalició dita Front d'Esquerres de Catalunya a les eleccions del febrer del 1936), però els seus membres estaven en una situació perillosa ja que per ésser persones de "lleï i ordre" i molts d'ells catòlics practicants eren catalogats de "dretes" i sospitosos d'ésser feixistes en els ulls dels anarco-sindicalistes que havien arreplegat càrrecs importants a Catalunya. En Carrasco a l'esclatar la GCE continuà tenint el Sant Crist penjat al seu despatx així com diplomes dels escolapis i jesuïtes. Moltes persones foren matades simplement per continuar tenint quadres/imatges sagrats a la casa.

En aquest sentit l'atmosfera d'odi era de dia en dia més oberta; com a exemple cal citar simplement el cas del poeta i Conseller de Cultura de la Generalitat Ventura Gassol (1), dirigent d'Esquerra Republicana, prominent catòlic, al qui calgué traslladar a França per a salvar-li la vida. Sortosament Ventura Gassol sobrevisqué l'invasió alemanya de França i pogué retornar a viure lliurement i en pau a Catalunya després de la Transició.

Aquest exemple n'és un de moltíssims que

Articles cont.

sorgeixen com advertència als que en recent temps parlen dels idíl·lics anys de la GCE al camp republicà. Ací teniu un govern, el de la Generalitat, que ni tant sols té el poder de protegir els seus ciutadans!. Un pot ésser tan anti-franquista com volgueu, pero això no significa automàticament que els governs de la República hagin d'ésser considerats com "democràtics".

En Josep Benet descriu acuradament aquella situació a Catalunya, que jo visquí, molt bé en el seu llibre (2).

He escollit el tal llibre com la base d'aquest Epítom i per a la difusió del llibre. Especialment vull transcriure el següent paragraf:

"Però, tan mateix, els insurrects, malgrat ser vençuts, havien aconseguit l'objectiu que els havia assignat el General Mola, a Barcelona, el qual en els seus plans ja havia previst aquella derrota: destruir l'organització militar a la Catalunya autònoma i provocar el caos. I el caos, certament, fou provocat i es convertí en realitat. El carrer quedà en mans de tota mena de bandes d'incontrolats i d'irresponsables que havien aconseguit d'armar-se amb l'armament que els insurrectes, en fugir, havien deixat abandonat a les casernes. Començà, a les hores, a la Catalunya autònoma, un dels períodes més tristos de la seva història, car les nostres ciutats, viles i pobles quedaren, en moltíssims casos, durant setmanes i mesos, en mans de bandes que saquejaven, cremaven esglésies i convents, s'incautaven de tota mena de bens i assassinaven en la més total impunitat, i es dedicaven a la més radical persecució religiosa, sense que ho sabessin evitar els elements més responsables del govern de la Generalitat, els quals, amb la insurrecció militar-feixista, havien quedat desbordats".

DESCARADES AMENACES:

En Carrasco era un assessor tècnic a la Conselleria de Finances encapsalada per Josep Tarradellas i Joan. El 15 de desembre del 1936 un article en el Diari de Barcelona (llavors incautat i catalanitzat per elements d'Estat Català, partit extremista català) i un altre el dia 17 a Solidaridad Obrera (òrgan dels anarcosindicalistes) criticaven acerbament la condició de catòlic de Carrasco i

demanaven que calia tancar-li el pas. Això en aquells dies de la Revolució Popular amb el que en deien "Comunismo Libertario" (3) (que no tenia res de comunisme ni de llibertari!!) no era retòrica sinò un equivalent a sentència de mort. Aquell mateix vespre uns assassins de la rereguarda, armats, es presentaren a la casa de Carrasco per a endur-se'l. Sortosament per consell dels seus amics havia dormit al Palau de la Generalitat.

El Govern català hagué d'admetre que, malgrat tenir en aquest "govern" tres consellers representants de la CNT-FAI (4), no era capaç de garantir la vida d'un dels seus col·laboradors més immediats. Tot això demostrava el desgavell que continuava existint a Catalunya i la manca d'autoritat. Era evident que Carrasco havia de sortir tot seguit de Catalunya.

PRIMER VIATGE A EUSKADI:

En féu dos viatges a Euskadi. En el primer sortí de BCN el 19 de desembre del 1936 amb les filles Núria i Mercè cap a França camí d'Euskadi amb un delegat del govern d'Euskadi a Catalunya. El Conseller Primer i de Finances, Tarradellas que havia d'anar a París en missió oficial els acompanyà en un altre auto per a donar-lis més seguretat. Li fou oferta una estada còmoda a França, pero ell volgué anar al País Basc ja que n'era un admirador dels nacionalistes bascs, i amic del Lehendakari Aguirre, que després de derrotar la sublevació militar havien estat capaços de mantenir l'ordre en la part de territori republicà que dominaven i d'impedir la persecució religiosa, talment que en els batallons de gudaris nacionalistes [bascs patriotes], hi havia capellans castrens. Per altra part és escaient mencionar ací l'afusellament pels franquistes de 12 capellans perquè havien prestat serveis religiosos als basco-republicans (5). Degut al mal temps els 3 passaren la Diada de Nadal a Baiona. El dia de Sant Esteve embarcaren en un destructor britànic que anava a Bilbao a recollir refugiats cap a França.

Hi havia pocs passengers al vaixell, pero un d'ells era el canonge Alberto Onaindia, alta personalitat de l'Església i nacionalisme bascs amb el qual en Carrasco parlà extensament sobre la trista situació en que es trobava Catalunya, la qual l'havia obligat a

Articles cont.

marxar-se. Es referia molt especialment a la persecució religiosa quan elements anarquistes "s'havien apoderat del carrer i havien causat una espantosa hecatombe d'assassinats, profanacions, incendis sacrílegs i de robatoris". En un llibre Onaindia relata com Carrasco "se sentia veritablement aclaparat en contar tot això. El canonge basc vestia sotana. Carrasco, sorprès, li preguntà si pensava desembarcar a Bilbao, vestit en aquell hàbit. En contestar-li Onaindia afirmativament i dir-li que, a Euskadi, la llibertat religiosa era total i que el clergat continuava vestint hàbit talar, Carrasco li explicà que a Catalunya...una persona...eclesiàstica --o de sospitar-se que n'era-- era detinguda i assassinada impunement pels elements dels grups que dominaven el carrer". Carrasco no tenia gaire confiança en la política del govern de la Generalitat en aquella hora quan a l'octubre del 1936 Maurici Serrahima anotà les paraules que li digué: "Quina pena fa tot plegat! No es decideixen a fer un esforç per dominar la situació i el país decau tristement en mans d'uns indocumentats...Hem fet tard, ja? Déu faci que no. Però, el camí que segueixen no és el bon camí".

Mentre estigué a Euskadi Carrasco participà en molts actes del nacionalistes bascs (ni cal dir que després aquestes activitats foren citades en contra d'ell en la seva sentència de mort). Parlà també amb el Capità Alejandro Goicoechea, Cap del Servei de Fortificacions de l'exèrcit d'Euskadi i director de la construcció del famós Cinturó de Ferro [generalitzat en nombrosos cartells-anuncis durant la GCE] que deia haver convertit Bilbao en inexpugnable per terra. Per un cert temps tingué un valor psicològic més que material, car en realitat només hi havia ciment... mentre que els seus nius de metralladores estaven buits! Aquest militar es passà a les files franquistes el 27 de febrer del 1937. Sembla que Carrasco havia mantingut converses confidencials amb ell, ja que aquesta coneixença "serà una de les acusacions en què el tribunal militar fonamentaria la seva sentència de mort contra Carrasco".

RETORN A CATALUNYA I SEGON VIATGE A EUSKADI:

A primers de febrer tornaren a Catalunya via

Saint-Jean-de-Loire, Tolosa de Llengadoc i finalment per avió a BCN el 5 de febrer del 1937. "L'odi contra Carrasco i Formiguera en el sector de la FAI encara era viu...,no podia romandre a Catalunya". Per tant, en cotxe oficial de la Generalitat i escortat per Mossos d'Esquadra en Carrasco sortí cap a França i aprofità anar a París a veure alguns amics que havien hagut d'abandonar Catalunya també. Allí "li fou recomanat reiteradament de quedar-se a França...Li van fer avinent també el perill que representava tornar a Bilbao, sotmès al bloqueig marítim franquista". Però Carrasco no volgué renunciar el combat en defensa de la democràcia allà on fos possible; per això, insistí a tornar a Euskadi com a representant del govern de la Generalitat.

La família se li havia reunit el 17 de febrer a Baiona: hi havia la muller Pilar i els fills Núria [19], Mercè [18], Raimon [13], Josep [10], Neus [7], Rosa Maria de set mesos acompanyada de la dida [= nurse] i dos gossets Tarzan i Xita molt estimats pels infants. La filla gran Maria es quedà a BCN per a maridar-se canònicament --si be secreta-- amb en Joaquim Costa. El fill gran Jordi també es quedà per a no perdre el curs final de Batxillerat a l'Institut Maragall.

Era molt difícil de traslladar-se a Bilbao perquè la marina franquista havia establert un bloqueig assegurat pel cuirassat España, el creuer Canarias, el destructor Velasco i altres vaixells pesquers armats. A més els submarins alemanys vigilaven els moviments dels navilis del govern republicà i els telegrafiaven a la marina franquista [procediment corrent entre "aliats" com ho feien els estat-unidencs a la Royal Navy durant el conflicte de les illes Falkland/Maldivas]. Per fi, un vaixell basc de càrrega i correu --Galdames-- de 3700 tones construït a Bilbao el 1918 sortiria cap aquest port el 2 de març. Eren a més de la tripulació 175 passatgers entre homes, dones i criatures, la majoria bascs d'Irun que fugien de l'ocupació franquista. Però no pogué sortir fins el vespre del 4 de març. Els passatgers s'apilaven pels passadissos, per la coberta i dins les bodegues brutes on normalment es duia el carbó. Es tractava de passar tan sols una nit ja que l'arribada a Bilbao era fer-la al crepuscle matutí després de 9 hores navegant. Així

Articles cont.

el viatge es faria de nit i amb les llums apagades. El Galdames aniria escortat per quatre canoneres, és a dir, pescaires bascs armats: Nabara, Guipúzcoa, Bizcaya i Donostia el més petit. Més al nord el destructor José Luís Díez se'ls hi juntaria, si bé la missió principal d'aquest era protegir un vaixell de càrrega que portava armaments a un port republicà.

Mentrestant esdevingué un horrorós temporal i poc sospitaven els navegants que després de suportar-lo, quan estava decaient, experimentarien un dels combats navals més importants d'aquella Guerra: el del cap Matxitxaco.

BATALLA NAVAL AL CAP MATXITXACO:

A causa de la tempesta els pescaires Bizcaya i Guipuzcoa es separaren del Galdames; el Canarias decidí perseguir-los i bescanviar canonades amb ells.



El Guipuzcoa amb l'ajut de les bateries costeres basques aconseguí arribar a terra ferma, mentre que el Bizcaya, aprofitant la "distracció" del Canarias, capturà un vaixell de càrrega destinat per a un port feixista i el feu anar a Bermeo, un port dels republicans bascs. El Canarias llavors navegà mar endins per a capturar el Galdames, mentre el Nabara i el Donostia creaven maniobres diversionàries per a facilitar l'evasió del Galdames a Bilbao.

Heroïcament el Nabara atacà el Canarias però els seus petits canons no podien comparar-se al canonatge del creuer que incendià el pescaire i matà la meitat de la tripulació; malgrat això no es rendiren si bé els tripulants vius foren capturats en els dos bots on s'havien mudat, mentre la incendiada nau s'enfonsava encara amb la ikurrina alçada. El Donostia pogué escapolir-se i refugiar-se a La Rochelle. El destructor republicà José Luís Díez al·legant avaria a les màquines abandonà la guàrdia i anà a refugiar-se al port de Burdeos. Uns dies després els oficials es passaven al bàndol franquista.

L'afer del Galdames fou complicat perquè originàriament les naus de guerra de cada bàndol estaven engegades a atacar o defensar vaixells de càrrega que l'espionatge havia detectat. "Els passatgers del Galdames poc podien sospitar, en iniciar aquell viatge, que després de suportar una fortíssima tempesta viurien un dels combats navals més importants d'aquella guerra: el del cap Matxitxaco."

Quan el Canarias descobrí el Galdames senyalà amb banderes que es rendís. Al no fer-se immediatament li disparà una canonada "que destruí la torreta de comandament i l'aparell de ràdio. Aquesta primera canonada va fer les primeres víctimes: dos passatgers morts i alguns de ferits". Quatre canonades més foren disparades contra el Galdames avariant la màquina i perforant un costat de la nau, i causant noves víctimes entre passatgers i tripulants. L'aigua començà a inundar la bodega on hi havia homes, dones i infants que "esverats, fugiren escales amunt, cap a coberta, ensopegant entre ells i, després, a coberta, amb els ferits i morts. Alguns, embogits, es llançaren a l'aigua, on moriren ofegats".

El Canarias pogué acostar-se al Galmares i

Articles cont.

ordenar-li que es dirigís a Pasajes, port en mans dels franquistes. Per la coberta i passadissos hi havia ferits estesos cridant amb dolor i morts mutilats per la metralla. "La immundícia era arreu, procedent dels vòmits provocats pel mareig i de les més elementals necessitats humanes. Una fortor irrespirable ho envaïa tot".

Mentrestant, una altra tragèdia, psicològica aquesta, començà a estendre's a l'apressat Galmars. Hom sabia en cas d'altres naus bascs apressades pels franquistes que a l'arribar a port havien estat afusellats els homes presoners. "Els homes, dones, començaren a acomiadar-se dels familiars i amics, i a repartir objectes com a record. A les mullers i fills, els feien encàrrecs i recomanacions. Es regiraren les maletes i es llençava al mar tot allò que es creia que podia ser comprometedor davant les autoritats franquistes. Alguns llençaren maletes senceres". En Carrasco creia que en arribar a terra ell seria una de les primeres persones víctimes de la repressió. "Així, abans d'arribar a port, amb emoció però amb serenitat, va fer una sèrie de recomanacions a la seva muller i als seus fills, va nomenar un consell de família i va exhortar-los a acatar la voluntat de Déu".

A les dues de la matinada del 5 de març del 1937, després de més de 30 hores de navegació el Galdames arribava, presoner, al port de Pajares escortat pel creuer Canarias.

"Havien viscut un dels combats navals més importants de la guerra d'Espanya",...naturalment com un kindergarten si es comparat a les batalles de Jutland o Midway o Leyte. Però "els gudarís del mar havien lluitat heroïcament en defensa de la seva pàtria, Euskadi, i de la llibertat". No crec fou una gran glòria per al Canarias el perseguir uns pescaires amb canonets i una nau civil amb refugiats civils.

El poeta angles Cecil Day Lewis, comunista, però que després abandonà aquesta ideologia, escriví un poema titolat *The Nabara* del que reproduïm uns versos [6]:

*"Blocking the sea and sky a mountain they might not pass,
An isle thrown up volcanic and smoking, a giant in metal
Astride their path – the rebel cruiser, Canarias.
...[Galdames]*

*Emerged out of the mist that lingered to the west
Under the reeking muzzles of the rebel battleship:
Which instantly threw five shells over her funnel, and
threw
Her hundred women and children into a slaughter-yard
panic.*

Potser mai una acció naval tan petita havia merescut un llarg poema.

DESEMBARC A LA ZONA FRANQUISTA:

Franquistes amb camises blaves pujaren a bord la nau considerant les persones, tant passatgers com tripulació, com a presoners i tractant-los de forma "agressiva, barroera, insultant...Tots els presoners, infants compresos, eren rojoseparatistas, pels quals no hi havia ni pietat ni respecte". Del menjador del vaixell tots foren "conduïts a un gran magatzem del port, on...[e]ls homes foren col.locats a un extrem, les dones i els infants, a un altre". Després foren traslladats a una presó que hi havia a la platja d'Ondarreta a San Sebastian.

En Carrasco amb altres presoners seria conduït a Burgos. La muller de Carrasco, la filleta Rosa Maria i la dida foren també conduïdes presoneres a Burgos; els altres membres de la família es quedaven presoners a San Sebastian. Les monges que s'ocupaven del funcionament de l'asil-presó rebien "les preses i els seus infants com a rojoseparatistas. El primer diumenge, els tres fills de Carrasco van assistir a la missa obligatòria i, en disposar-se a combregar, com ho feien a Barcelona, una monja els ho va impedir: 'Vosotros no, porque sois rojos...' (començament del nacional-catolicisme??). Més endavant, el capellà de l'asil els ho va permetre".

El 9 de març els presos, dones i homes foren traslladats en autocar policíac de San Sebastian a Burgos sense poder parlar entre ells. Nogensmenys, havent vist els poblets per on l'havien dut, Carrasco féu a un company el comentari: "Aquests estan guanyant la guerra perquè tenen la rereguarda tranquil·la". En Carrasco havia estat al presidi de Santa Agueda el 1924 durant la dictadura de Primo de Rivera. Ara feia de presó femenina "en unes condicions higièniques pèssimes".

Els homes foren conduïts al penal de Burgos,

Articles *cont.*

situat als afores de la ciutat. No més feia un mes que un altre català important, el general Batet, havia estat afusellat per ordre de Franco (7). Era un edifici en “un indret temut i sinistre...previst per albergar nou-cents presos, n’allotjava, llavors, una mitjana de tres mil”. Presos comuns estaven barrejats amb gran nombre de presos polítics. Vents de les serres causaven un fred horrorós a l’hivern. Els presos “tots duïen lligats als peus pots de llauna per aïllar-se del gèlid paviment, pel que, en caminar, feien un soroll sord monocorde, com de terrissa esquerpada”.

Les comunicacions entre Carrasco i la seva muller, Pilar, o fills, havia de fer-se en castellà, perquè “a les presons franquistes mai no es va permetre l’ús de l’idioma català ni en la correspondència dels presos ni en les seves comunicacions orals amb els familiars. Per tot això, tota la correspondència de Carrasco sortida del penal de Burgos és escrita en castellà” (8).

Continuarà...

Josep G LLauradó

REFERÈNCIES I NOTES:

[1] El veritable nom era Bonaventura Gassol i Rovira (1893-1980) que fou adaptat a Ventura Gassol. Escriví poesia, és especialment conegut pel poema “Les tombes flamejants”.

[2] Benet, J., Manuel Carrasco i Formiguera, afusellat, a cura de J. Poca Gaya. Edicions 62, Barcelona, 2009.

[3] Els incontrolats i irresponsables adoptaren el nom de “Comunismo Libertario” per a l’estat de coses després de la insurrecció fascistoid del 18 de juliol del 1936.

[4] CNT = Confederación Nacional del Trabajo; FAI = Federación Anarquista Ibérica, branca extremista i armada de la CNT en aquells temps.

[5] Bowers, C.G., My Mission to Spain, Simon & Schuster, New York, 1954. Ell era l’Ambaixador dels EUA a Espanya que pasava les vacances d’estiu a Hendaia; en el seu llibre anotà els noms dels 12 sacerdots afusellats pels franquistes perquè amaven Euskadi i no abandonaren els fidels assignats a ells.

[6] Lewis, C. Day, The Nabara, a H.D. Ford, A poets’ war: British poets and the Spanish Civil War. University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1965.

[7] LLauradó, J.G., Epítom de la Guerra Civil d’Espanya: IX. El General Batet. Butlletí del Casal dels Catalans a Califòrnia No. 53, Maig 2001, pp 10-12.

[8] Carrasco i Formiguera, M., Cartes de la presó, Edició i pròleg a cura d’H. Ragner. Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 1988.

Hola a tots!

Voleu participar? Si teniu alguna informació, article o alguna cosa per comentar, i ho voleu publicar al Butlletí... Envieu informació a: ornellat@hotmail.com (Ornella Torralba, Editora del Butlletí)

Quasi tota la informació anirà bilingüe, si podeu enviar els articles traduïts, millor. Si no, ja ho farem nosaltres.

També! Tindrem una secció nova (ANUNCIS) al Butlletí. Estem buscant gent, companyies, petita-mitjana empresa, que es vulguin anunciar al Butlletí. Tindrem 3 mides i preus diferents:

- 1. 1 PAGINA (\$125)**
- 2. MITJA PAGINA (\$75)**
- 3. 1/4 DE PAGINA (\$50)**
(Anunci per publicació).

Formats d’entrega: Les entregues dels documents (articles, informació) poden ser a través del correu electrònic. Dates d’entrega fins el 25 d’abril.

Els anuncis poden ser entregats amb format PDF o JPG. Si teniu algun dubte, poseu-se en contacte amb l’Ornella Torralba ornellat@hotmail.com

Hello everybody!

Would you like to participate? If you have an article or news that you would like to publish in the Bulletin... Please send the information to: ornellat@hotmail.com (Ornella Torralba, Bulletin Editor)

We will publish most of the information in Catalan and English. It would therefore be preferable if you send the articles translated. However, if that is not possible, we will be happy to translate it for you.

Also! We will have a new section of advertisements in the Bulletin (ANUNCIS/NEWS).

We are looking for people, companies, small-medium business, that would like to include an Ad. Here are our sizes and rates:

- 1 PAGE (\$150)**
- 1/2 PAGE (\$100)**
- 1/4 OF PAGE (\$50)**
(Ad per publication)

Formats/Delivery: You can send (articles, information) via e-mail.

Ads for the next Bulletin will be accepted through April 25th.

Ads will be in PDF or JPG format. If you have any questions, please, contact Ornella Torralba ornellat@hotmail.com

Poemes/Poems

Catalan Language and Culture 2a UCLA

Poema en honor a
La vaca Cega de Joan Maragall
per l'estudiant Erin Hogan

L'ós sordmut

Topant de cap en una i altra soca,
avançant d'esma pel camí de l'aigua,
se'n ve l'ós tot sol. És sordmut.

Com pot conèixer el món
sense poder comunicar-se amb ell?
Com pot aprendre sense interlocutor?
L'ós és sordmut.

Orfe de so sota el sol que crema,
vacil·lant pels camins oblidables,
brandant lènguidament la curta cua.

No et perdis, ós!
No has d'hivernar.
Has de grunyar amb força!

Catalan Language and Culture 2a UCLA

*Poem in honor of
The Blind Cow by Joan Maragall
by the student Erin Hogan*

The Deaf-mute Bear

*Bumping his head against one and any tree trunk,
Advancing by instinct towards the spring,
Comes the bear all alone. He is deaf-mute.*

*How does he know the ways of the world
Unable as he is to communicate with it?
How can he learn without someone to speak to?
The bear is deaf-mute.*

*Orphaned without sound under the burning sun,
Unsteadily he ambles on the forgettable trails,
While his tail listlessly oscillates.*

*Bear, don't get lost!
You are not to hibernate.
You are to snarl with power!*

Recepte/Recipe

Panellets

per Carme Roig



Com sabeu, el panellets tradicionalment es fan i es mengen el dia de Tots Sants (Festa que s'acosta). Durant aquests dies són el dolços més populars. A totes les pastisseries en tenen. En tenen de totes menes! Hi ha una infinitat de varietats de panellets. La majoria es fan amb ametlla trinxada i/o massapà com a base, però els més populars de tots són els que es fan amb pinyons torrats que es posen per sobre. Altres varietats pot ser amb avellanes trinxades, fruita, cafè o xocolata que, aquestes últimes, es barreja amb l'ametlla.

Aquí va la recepta dels més populars i que fa la meva família. Aquests són els més bons per mi.

Els panellets de pinyons!

Ingredients:

2 1/2 lliures d'ametlla

1 lliura de sucre (si els vols molt dolços)

4 patates mitjanes o petites o meitat de patata i meitat de moniato (el moniato donarà un color més carbassa al panellet)

gotes de vainilla

raspadura de tres llimones

3 ous (només el rovell)

1/2 lliura de pinyons

una mica de farina

una mica de mantega

Preparació:

Trinxar les ametlles, que ha de ser pelades, ben fines i posar-les en un bol grandet

bullir les patates i/o el moniato i aixafar-ho ben aixafat afegir-ho al bol amb les ametlles i remenar-ho bé afegir-hi el sucre i tornar a remenar bé

bateu els ous i les clares separats

Afegir els rovells a la barreja

raspar les llimones i afegir-les també a la barreja

afegir les gotes de vainilla

Quan la barreja tingui una bona consistència, (ni molt seca ni molt humida) es pot començar a fer les boletes.

Aquesta barreja s'enganxa bastant als dits, així que es bo de tant en tant de posar una mica de farina a les mans o també et pots untar les mans amb la clara batuda.

Quan les boletes estan fetes, es poden pintar amb la clara de l'ou restant o amb el rovell (això dona diferents colors als panellets)

Tot seguit, es passen les boletes per un bol on hi ha els pinyons i s'ha de mirar que quedin enganxats a tot el voltant.

(Si no són pinyons, s'hi pot posar avellanes, una cirera confitada o una ametlla sencera...)

Seguidament es posen en una safata untada amb una mica de mantega

I cap el forn que ja estarà a 350 graus

Si les boletes són petites, amb 20 minuts n'hi ha prou, si són més grans, no més de 30 minuts (Això depèn dels forns, però no els voleu massa secs, així que els heu d'anar vigilant)

Quan estan fets, es poden servir en una safata maca i es poden empolverar amb sucre de llustre si voleu.

Bon profit!

Recepte/Recipe cont.**Panellets**
(Catalan marzipan cookies)

by Carme Roig

As you know, panellets are traditionally cooked and served on All Saints Day (close by November 1). During this festivity they are served everywhere. You may find them in any pastry shop. And they come in many types! Truly, there are an infinity variety of panellets. Most of them are cooked using ground almonds and/or marzipan as a base, but the most popular of all are those made with toasted pine nuts on top of the pastry. You can also prepare them with ground hazelnuts, fruit, coffee or chocolate. The latter is mixed with almonds. Here is the recipe for the most popular types that we cook at home. For my taste they are the best: pine nut panellets!

Ingredients:

2 1/2 pounds of almonds
1 pound of sugar (if you like them very sweet)
4 medium sized potatoes or half of this amount of potatoes mixed with half sweet potatoes (the sweet potato will give the panellet a pumpkin coloring)
a few drops of vanilla extract
three grated lemon peels
three eggs (yolk only)
 _ **pound of pine nuts**
a little flour
a little butter

Preparation:

Ground the almonds to a paste. The almonds must be peeled. Put almonds in a large bowl.
 Boil the potatoes and/or sweet potato and mash them thoroughly.
 Add this to the bowl with the almonds and mix well.
 Add sugar and mix again well.
 Beat the egg yolks and the egg whites separately

Add the egg yolks to the mixture
 Grate the lemons and add them also to the mixture

Add the drops of vanilla extract.

When the mixture has a good consistency (neither too dry nor too liquid) you may start forming it into small balls.

This mixture gets easily stuck to your fingers. To avoid this, periodically put flower on the fingers or else dab your hands with the beaten egg whites.

When the small balls are formed, you may paint them with the remaining egg yolk or egg whites (this gives different tonalities to the panellets)

Immediately after the small balls are put in a bowl with the pine nuts and try to get the pine nuts to stick all around them.

(If pine nuts are not available you can put hazelnuts, a cherry or a full almond on top...)

After put it all on a baking tray which has been dabbed with some butter and insert in an already heated 350 degree oven.

If the balls are small enough in 20 minutes they are done. If larger, it shouldn't take more than 30 minutes. This depends somewhat on the oven too. Be careful not to let them dry up too much - so keep watching them. When cooked serve the panellets in a nice tray sprinkled with a little sugar powder if you wish.

Enjoy!



Sabies que...Did you know that...

Curiositats

Sabies que en no més de deu minuts, es pot refredar una ampolla de vi o cava? Doncs sí, en cas d'una celebració inesperada i que pensaves que tenies una ampolla de cava o vi a la nevera i resulta que no en tens cap, pots embolicar l'ampolla amb un paper de diari humitejat i es posa al congelador no més de deu minuts i ja està! Cava, vi o cervesa llesta per beure. No t'ho creus? doncs ho pots provar!

Et piquen els mosquits? t'amoïnen les mosques? doncs si tens un ram sec de marialluïsa, que desprèn un olor molt agradable de llimona, aquesta olor te la virtut d'allunyar mosques i mosquits. Si no t'ho creus també ho pots provar!

Sabies que si vols que un plat qualsevol de pasta tingui un toc especial, s'hi pot posar un bitxo a l'aigua durant la cocció. Podeu treure-li les llavors abans de posar-lo a l'olla per tal que el "toc" no sigui massa coent.

Sabies que l'espígol (*Lavandula Spica*) es un remei molt efectiu contra el mal de cap i les migranyes? Doncs sí! l'espígol te un aroma molt especial i com a flor seca es pot fer bullir uns minuts i després t'ho prens com ho faries amb qualsevol altre te. Prova-ho, prova-ho!

Sabies que per congelar verdures és aconsellable trossejar-les amb les mans? Si ho fem amb el ganivet, es bo d'humitejar-lo sovint amb suc de llimona. També, quan les posem dins de la bossa, és aconsellable de deixar-hi una mica d'aire. Això farà que les verdures es mantinguin millor. No costa res de provar-ho!

Curiosities

Did you know that in only ten minutes a bottle of wine or champagne can be cooled? Well, that's right. Suppose the case of an unexpected celebration and you are under the impression that you have a bottle of wine or champagne cooling in the refrigerator and you realize that is not so. What you can do is wrap the bottle in a wet newspaper page and put it in the freezer for only 10 minutes and that's it! The champagne, wine or beer is ready to serve. You don't believe it? Try it!

Mosquitoes bite? Flies bother you? Well, a dry branch of verbena, which has a very pleasant lemon scent, has the property of keeping mosquitoes and flies at a distance. You don't believe? Try it!

If you would like any dish of pasta to have that special touch, put a little pimento in the water while it cooks. You can remove it before putting it into the pot so as to not make the 'touch' too hot.

*Did you know that lavender (*Lavandula Spica*) is an effective relief for headaches and migraines? That's right! Lavender has a very special scent and its dry flower can be made into a tea by putting it in boiling water for a few minutes just as any normal herbal tea. Try it, try it!*

Did you know that when freezing vegetable greens it is advisable to break it into pieces with your hands? If you do it with a knife you should keep it humid with lemon juice. Also, when you put the greens in a plastic bag, it is a good idea to let let some air into it. This will keep the greens better. You won't lose anything by trying!

Cau

La Castanyera

Heus aquí que la tardor arriba
 les fulles dels arbres canvien de color
 grogs, marrons, taronges...
 els dies es fan curts i
 el fred es fa més intens.

Diu la historia que hi havia una iaia
 que es deia Caterineta i que era molt pobreta

Ella, volia ajudar als seus néts
 que també eren molt pobres

i no tenien ni podien comprar cap juguina.

Molt i molt va pensar el que ella podria fer?

Ja està!!! es va dir. Ja ho tinc!!!

Com que la tardor ja era aquí

i també ja feia força fred

va pensar que seria bona idea

de portar el seu fogonet

a la cantonada mes arrecerada de la rambla

i coure castanyes, moniatos i panellets!

Així, tota la gent que passava amb molt de fred

es podia aturar a comprar les seves castanyes

que eren tan calentetes que escalfaven les manetes

també tenia moniatos calentets i no faltaven els

panellets!

I la iaia Catarineta deia...

veniu, veniu a escalfar-vos les mans

moniatos calentets

castanyes torradetes i

panellets ben dolcets!

i tot per pocs dinerets!

veniu, veniu i tasteu i ja m'ho direu!

I la gent s'anava acostant cada vegada més i més

i la cua s'anava allargant

i la gent que els tastava hi tornava!

i així, la iaia Caterineta

va treballar hores i hores fins entrat el capvespre

fins que ja no li quedaven més castanyes

dels dos sacs plens que hi havia portat.

Aquella nit, quan va arribar a casa, cansada de tant

de treballar

es va asseure i va contar els dinerets que havia

guanyat.

Quina va ser la sorpresa

en veure tants i tants dinerets!!!

La iaia Caterineta es va sentir molt feliç.

Va dividir en parts iguals els diners que tenia

i els va donar als seus néts pobres

El dia següent, la iaia Caterineta i tots els seus néts

van anar a la botiga i

tots van comprar el que mes els va agradar.

Alguns dels nets va decidir de no gastar-ho tot

i ho van posar a la guardiola.

I heus aquí una de les tradicions de vendre

castanyes

diuen que va començar

Tradició típica de temps de fred i de la tardor

tradició del temps que les fulles

canvien de colors.

Moniatos calentets!

Castanyes torradetes

i panellets ben dolcets

qui en vol ara que són calentets!

**Per la Xixuneta i la Rateta Blanca
 (mares del CAU 2000)**



Cau cont.

The Chestnut Seller

*Autumn is on its way again
When tree leaves change their colors
To yellow, brown and orange...
When days are shorter and
Cold is more intense.*

*History tells us there was a granny
Whose name was Kathy and was very poor.
She wanted to help her grandchildren,
Who were also very poor
And who had no toys or money buy them.*

*She thought very hard, what could she do?
"I know!!!" she said to herself. "I've got it!!!"
Since autumn had already arrived
And it was very cold
She thought a good idea
To take along her portable little stove
To the most sheltered corner of the square
And cook chestnuts, sweet potatoes and panellets!*

*There Granny Kathy would say...
"Come, come and warm your hands,
have warm sweet potatoes,*



*Toasted chestnuts and
Very sweet panellets!
All for very few pennies!
Come, come, taste them and you'll agree!"*

*And the people came in growing numbers
And the line got longer and longer.
And all who tried them would come back for more!
And so Granny Kathy
Worked hours and hours till evening
When no more chestnuts remained
Of the two full sacks she had brought along.*

*That night at home, tired of so much work,
She sat and counted the coins she had earned.
How surprised was she
To see so much money!!!
Granny Kathy felt very happy.*

*She divided her money in equal parts
And distributed it to her grandchildren.
Next day, Granny Kathy together with the
grandchildren
Went to the store
And each bought whatever pleased them most.
Some grandchildren decided not to spent it all
And saved what remained in their piggy bank.*

*And here you have how
The tradition of selling chestnuts started.
It's a typical tradition of autumn and cold weather,
A tradition of the time the leaves are changing color.
Hot sweet potatoes!
Toasted almonds!
And sweet panellets!
Who wants them while they're hot!*

**For Xixuneta i Rateta Blanca
(Mothers of CAU 2000)**

Treu la Llengua

Per l'Eva Aymamí Reñé

Benvolgudes i benvolguts,

Avui parlarem de l'ús de les preposicions a/en per indicar lloc.

Per a introduir expressions de lloc (situació o direcció), en principi es fan servir dues preposicions: *a* / *en*

Per introduir llocs reals o físics s'usa <i>a</i>	S'usa <i>en</i> per a llocs figurats (textos, documents o publicacions; reunions, assemblees o trobades; opinions; entitats, institucions o empreses; topònims utilitzats amb valor històric, social o temporal)
--	---

Malgrat que a vegades la preposició *a* predomina també per als llocs figurats

Però davant dels articles indefinits: *un/a, algun/a* i davant dels demostratius: *aquest/a, aquell/a* és més freqüent la preposició *en* encara que indiqui lloc real.

El verb *anar* sol anar sempre seguit de la preposició *a*, encara que la indicació de lloc comenci per un article indefinit o demostratiu

Exemples:

<i>Visc a Los Angeles</i> <i>Vaig a un restaurant japonès.</i>	<i>Visc en un barri de Girona</i>
---	-----------------------------------

En cas de dubte cal seguir el següent esquema:

Utilitzarem <i>a</i> : Davant dels topònims: <i>A Figueres hi ha el museu Dalí</i>	Utilitzarem <i>en</i> : Per expressar el lloc on <i>hi ha</i> o <i>passa</i> alguna cosa: <i>He llegit aquest comentari en la premsa</i> <i>El meu cosí treballava en la fàbrica</i>
En les expressions: <i>a casa, a taula, a missa</i> : <i>Seré a casa el meu germà tota la tarda</i>	Per referir-nos a un lloc figurat: <i>He trobat aquesta errada en l'enciclopèdia.</i> <i>En la pàgina 5 del llibre fan una referència a la</i> <i>ciutat de Barcelona</i>
Davant l'interrogatiu: <i>quin, quina, quins quines</i> : <i>A quina hora arribarà el tren?</i>	

Bibliografia:

Veus 1, Curs comunicatiu de Català, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2005.

Web: Universitat Oberta de Catalunya (UOC), Servei Lingüístic

Web: Universitat l'Alacant, Àrea de Formació de l'SPV.

Treu la Llengua/Stick Out Your Tongue cont.

By l'Eva Aymami Reñé

Dear friends,

Today we will discuss the use of the prepositions **a/en** to indicate a place.

To introduce expressions that indicate a place (a location or a direction), in principle we use two prepositions: **a/en**

<p>To indicate real or physical places we make use of a</p>	<p>We use en for figurative places (such as texts, documents or publications; meetings, assemblies, gatherings; opinions; associations, institutions or businesses; place-names used for historical, social or temporal value)</p>
--	---

Nevertheless at times the preposition **a** is used also for figurative locations.

Before indefinite articles: **un/a, algun/a** and the demonstratives: **aquest/a, aquell/a** it is more frequent to use **en** even though it may refer to a real place.

The verb **anar** is usually followed by the preposition **a**, even though the place referred to start with an indefinite or demonstrative article.

Examples

<p>Visc a Los Angeles Vaig a un restaurant japonès.</p>	<p>Visc en un barri de Girona</p>
---	--

In case of doubt you must follow this outline:

<p>We will use a: Before names of places: A Figueres hi ha el museu Dalí</p>	<p>We will use en: To express the place where something is or is happening: He llegit aquest comentari en la premsa El meu cosí treballava en la fàbrica</p>
<p>In the expressions: a casa, a taula, a misa: Seré a casa el meu germà tota la tarda</p>	<p>To refer to a figurative place: He trobat aquesta errada en l'enciclopèdia. En la pàgina 5 del llibre fan una referència a la ciutat de Barcelona.</p>
<p>Before the interrogatives: quin, quina, quins quines: A quina hora arribarà el tren?</p>	

Bibliography:

Veus 1, Curs comunicatiu de Català, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2005.

Web: Universitat Oberta de Catalunya (UOC), Servei Lingüístic

Web: Universitat l'Alacant, Àrea de Formació de l'SPV.

Entrevista

Entrevista amb en Dani Mañé i Padrós

per Carme Roig

Daniel Mañé i Padrós. Llicenciat en Biologia per la Universitat de Barcelona i doctorat en Biologia Molecular per la mateixa universitat.

Vaig néixer a Badalona (Barcelona). Tinc 38 anys. Estic casat amb l'Alba Martín i tenim dos fills: en Pau de 8 anys i la Jana de 5. Els quatre vam arribar als USA el juliol de 2007. Em van oferir de venir a fer un post-doc a la Universitat de Califòrnia Riverside. Després de pensar-ho una mica, vam decidir aprofitar l'oportunitat i agafar-nos aquest canvi de vida com una aventura. Tant per nosaltres com pels nens.

RECERCA: En un principi vaig començar a treballar en un laboratori de biologia molecular estudiant uns gens implicats en la reproducció del mosquit que transmet el dengue. El dengue és una malaltia causada per un virus. Provoca febres molt altes, nàusees, diarrea, forts dolors a les articulacions i hemorràgies internes. En molts casos és letal. El mosquit que estudiem (anomenat *Aedes aegypti*) pot transmetre aquest virus a través de la picada passant-lo a altres éssers humans (com passa amb el paràsit de la malària). Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), el dengue afecta a uns 50 milions de persones cada any i va en augment. Ara fa cosa d'un any em vaig canviar a un altre laboratori que iniciava un projecte molt interessant. Es tractava d'estudiar el mateix tipus de gen però en cèl·lules humanes. Aquest gen, en humans, està directament relacionat amb el càncer, la diabetis o l'Alzheimer. Així que ara treballo amb cèl·lules humanes i aplico una tècnica força novedosa anomenada "Protein Binding Microarrays". Les dades que s'obtenen d'aquests experiments es creuen amb bases de dades del genoma humà i intentem identificar gens involucrats amb aquestes malalties desconeguts fins al moment.

Creus que tens un futur a CAT quan acabis la teva estada als EUA? o preferiries quedar-te aquí?

Actualment la recerca a Catalunya i a Espanya té pocs recursos econòmics. A mi em queden uns dos anys de projecte aquí i després ja veurem. La idea és tornar a Catalunya abans de que els nens es facin massa grans. Però la veritat és que actualment, aquí estem molt ben adaptats i molt a gust.

Com vas assabentar-te de l'existència del Casal?

Abans de venir a Califòrnia teníem por d'enyorar-nos. Vam buscar per Internet i ens va sortir la pàgina web del Casal dels Catalans de Califòrnia. Ens vam posar en contacte amb la Carme Roig a través de la Noemi Ballester (que casualment és amiga de la meva cosina). Dos mesos després d'arribar ja estàvem participant amb el Cau de la mainada del Casal. Participem i ajudem a organitzar totes les activitats del Cau. Tant els nens com nosaltres hi hem fet molt bons amics. Suposo que parlar el mateix idioma i tenir arrels comunes ajuda a fer pinya.

En cas que tornessis a CAT, què trobaries a faltar?

Uf! Moltes coses. Però sobretot totes les amistats que hem fet aquí. I altres coses com el clima, l'amabilitat de la gent, viatjar pels parcs naturals..... Ah, i les "pita chips" del "Trader Joe's"!

Què en penses de Casal? t'agradaria veure alguns canvis? Quins?

Penso que el Casal és una bona eina per unir els Catalans interessats en mantenir la identitat i la cultura catalana. Un dels problemes que potser tenim és que vivim molt lluny els uns dels altres i es fa difícil de trobar-nos sovint. Amb el Cau intentem trobar-nos un cop al mes. Potser seria bona idea que qualsevol es pogués

Entrevista/Interview *cont.*

apuntar a aquestes trobades. De fet, tant els nens com els adults ens ho passem molt bé.

I per últim, quin estil de vida viviu a casa? l'americà o el català o entremig?

A casa parlem català. L'Alba fa cuina mediterrània, escoltem la ràdio en català a través d'Internet, llegim diaris d'allà, seguim el Barça..., i amb els horaris... fem el que podem. Això de sopar tan d'hora ens costa molt, per nosaltres és l'hora del cafè!



My name is Daniel Mañé Padrós. I have a degree in Biology from the University of Barcelona. I have a PhD in Molecular Biology from the same university.

I was born in Badalona (Barcelona). I am 38 years old and married to Alba Martín. We have two children, Pau who is eight, and Jana, five.

The four of us arrived to the US in July 2007. I was offered a post doc at UC Riverside. After thinking about it for a while we decided to take advantage of this opportunity and treat this change in our lives as an adventure – as much for ourselves as for the children.

Research: *I started working at the beginning in a molecular biology lab studying genes involved in the reproduction of mosquitoes that transmit dengue-fever. About a year ago I changed to another lab that was just starting on a very interesting project. Its object was to study this same type of gene but in this case in human cells. This type of gene in humans is related to cancer, diabetes and Alzheimer's. So now I work with human cells and apply a newly developed technique called Protein Binding Microarrays. The data from these experiments is correlated with data bases of the human genome and we try to identify which genes, unknown at present, are involved in these diseases.*

Entrevista/Interview cont.

Do you believe you have a future in Catalonia when you end your stay in the US? Or would you prefer to stay here?

At the present there is little funding for research in Catalonia and Spain. I have two years left on my project here. We'll see what happens afterwards. The idea is to return to Catalonia before the kids grow up. The truth however is that we have adapted well to the US and feel very good here.

How did you learn about Casal?

Before we came to California we were afraid we would get homesick. We searched the Internet and came up with Casal's web page. We got in touch with Carme Roig through Noemi Ballester (who by coincidence was a friend of my cousin). Two months after landing here we were already participating in Casal's Cau de la Mainada. We are participants and help organize all of Cau's activities. Both the children and us have made very good friends here. I suppose speaking the same language and having the same roots helps us stick together.

In the event you should return to Catalonia, what would you miss most?

Wow! Many things. Above all the friendships we have made here. And other things such as the climate, the kindness of the people, the trips to the National Parks... Oh, and the pita chips of Trader Joe's!

What do you think of Casal? Would you like to see any changes? Which?

I think Casal is a good tool to bring together those Catalans interested in maintaining their Catalan identity and culture. One of the problems perhaps is that we all live so far away from one another and meeting often is difficult. Cau tries to meet once a month. Perhaps a good idea would be to welcome to our meetings anyone interested in showing up. Truth be said, the adults have as much fun as the kids when we get together.

Lastly, which style of life have you adopted at home? American? Catalan? Or something in between???

At home we speak Catalan. Alba cooks Mediterranean style dishes, we listen to the radio in Catalan on the Internet, we follow Barça... And as far as eating schedule... we do the best we can. Having supper so early is very difficult for us, it's at the time we take our coffee!



per Carme Roig